

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตน
ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PROMOTING THE
PERFORMANCE ABIDE BY THE CODE OF ETHICS OF THE
TEACHERS, CHAINAT PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

ศุภณัฐ นิยมธรรม¹, เฉลิมชัย หาญกล้า², ภูวดล จุลสุคนธ์³

Supanut Niyomtham ¹, Chalermchai Hankla ², Phuwadon Chulasukhont³

Received : January 22, 2025; Revised : February 28, 2025; Accepted : June 12, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และ 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ปีการศึกษา 2566 จำนวน 309 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

¹ คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี : Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University.

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี : Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University.

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี : Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University.

แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น 0.972 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี ของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: จรรยาบรรณวิชาชีพครู, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครู

Abstract

This research aims to: 1) examine the role of school administrators in promoting adherence to the teaching profession's code of ethics within the Chai Nat Primary Education Service Area Office, and 2) compare the roles of school administrators in promoting adherence to the teaching profession's code of ethics within the Chai Nat Primary Education Service Area Office based on position, education level, work experience, and school size. The sample group used in this research consisted of 309 school administrators and teachers from the Chai Nat Primary Education Service Area Office in the 2023 academic year, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.972 Data analysis was performed using percentages, means, standard deviations, t-tests, one-way analysis of variance (ANOVA), and pairwise comparisons using Fisher's LSD method.

The research findings revealed that :

1. The overall role of school administrators in promoting adherence to the teaching profession's code of ethics within the Chai Nat Primary Education Service Area Office was rated at a high level.

2. The comparison of the roles of school administrators in promoting adherence to the teaching profession's code of ethics, based on position, education level, work experience, and school size, showed no significant differences in the overall results.

Keywords: The Code of Ethics of The Teachers, School Administrators, Teachers

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ประกาศเป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2570 โดยมีหลักการสำคัญ คือ "ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา" มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทยและพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคุณภาพคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและมีความสุขในสังคม (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, หน้า 9) สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคน โดยมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 3)

โดยเฉพาะครูที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคน เนื่องจากมีหน้าที่ใกล้ชิด สั่งสอน และต้องดูแลเอาใจใส่นักเรียน จึงทำให้ครูต้องยึดมั่นตามหลักปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูต้องยึดมั่นอย่างเคร่งครัดในการประกอบวิชาชีพ แต่ในปัจจุบัน สถานภาพของครูได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ เพราะความเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปจากจรรยาบรรณและขาดจริยธรรมอันเนื่องมาจากค่านิยมที่น่าวิตก

จนเกิดวิกฤตการณ์เสื่อมศรัทธาในวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, หน้า 72-74) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างมาตรการและควบคุมพฤติกรรมของครู เพื่อปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ (เอมมา อาสนจินดา และวินันท์กานต์ รุจิภักดิ์, 2559, หน้า 124-133) ครูต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง, จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ, จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ, จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม โดยครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ และต้องประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, หน้า 72-74)

เมื่อวันที่ 16 ถึง 26 ธันวาคม 2565 สวนดุสิตโพลได้ทำการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นของคนไทยมีต่อครู ผลสำรวจจะแนบความเชื่อมั่นของคนไทยที่มีต่อครู ปี 2565 โดยตัวชี้วัดที่ได้คะแนนสูงสุด คือ มีบุคลิกภาพดี แต่งกายเหมาะสม รองลงมา คือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับผู้อื่นได้ และตัวชี้วัดที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ปัญหาหนี้สิน และปัญหาจรรยาบรรณในวิชาชีพ ดัชนีครูไทยปีนี้ ประชาชนให้คะแนน “ครูไทย” ลดลงจากปีที่แล้ว คือปี 2564 เต็ม 10 คะแนน ได้ 7.75 คะแนน ส่วนปี 2565 เต็ม 10 คะแนน ได้ 7.52 คะแนน โดยประชาชนมองว่าครูมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดี พัฒนาตนเองทันสมัย แต่ยังพบปัญหาด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และการควบคุมอารมณ์ เป็นปัญหาหนึ่งที่ฝังรากลึกมาอย่างยาวนานสำหรับครูไทย (มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 2566, หน้า 1-2)

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ควบคุมและส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครู หากมีการกระทำผิดจริยธรรม ควรมีการลงโทษอย่างจริงจังเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลในองค์กร และการแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรมีส่วนร่วมจากผู้บริหารสถานศึกษาในการรับผิดชอบต่อสังคม (เอมมา อาสนจินดา และวินันท์กานต์ รุจิภักดิ์, 2559, หน้า 81-83) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท ได้กำหนดนโยบายการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและการรักษาวินัยให้แก่บุคลากรในสังกัด โดยส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบต่อ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและภาพลักษณ์ขององค์กร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท, 2566, หน้า 5)

จากปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชั้นนาท เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนานโยบาย รวมถึงการวางแผนการบริหารและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษา และพัฒนาเยาวชนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลสัมฤทธิ์สูงสุดของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 1,365 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 130 คน และครู จำนวน 1,235 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ยอมให้ความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 309 คน แต่เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่า

ครู ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 30 : 70 โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้จำนวน 93 คน และครู ร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้จำนวน 216 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วยตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และ 5) จรรยาบรรณต่อสังคม คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.972

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

3.2 กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งแนบหนังสือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทเห็นชอบ และแนบหนังสือที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีขออนุญาตเก็บข้อมูลในลิงก์ของแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ด้วย Google Form โดยส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 309 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (L.S.D.) ของฟิชเชอร์ (Fisher)

ผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

ตารางที่ 1 ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวม

บทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการส่งเสริม		
	\bar{X}	S. D.	ความหมาย
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.10	0.75	มาก
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.08	0.73	มาก
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.13	0.74	มาก
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.12	0.71	มาก
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.07	0.71	มาก
ภาพรวม	4.10	0.69	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

บทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ตำแหน่งหน้าที่				t	p
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู			
	\bar{X}	S. D.	\bar{X}	S. D.		
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.06	0.82	4.09	0.72	-0.272	.786
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.09	0.79	4.08	0.70	0.138	.890
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.12	0.81	4.12	0.72	0.044	.965

บทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ตำแหน่งหน้าที่				t	p
	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครู			
	\bar{X}	S. D.	\bar{X}	S. D.		
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.15	0.74	4.10	0.69	0.591	.555
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.08	0.71	4.07	0.71	0.075	.941
ภาพรวม	4.10	0.72	4.09	0.67	0.097	.932

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยนาท จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	\bar{X}	S. D.	\bar{X}	S. D.		
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	4.01	0.81	4.14	0.69	-1.488	.138
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.04	0.74	4.12	0.73	-1.020	.309
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.09	0.77	4.15	0.72	-0.636	.526
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.06	0.74	4.16	0.68	-1.262	.208
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	4.04	0.77	4.10	0.65	-0.826	.409
ภาพรวม	4.05	0.72	4.14	0.66	-1.116	.265

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยนาท จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

บทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	SS	dF	MS	F	p
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3.386	2	1.693	3.063	.048*
	ภายในกลุ่ม	169.146	306	0.553		
	รวม	172.532	308			
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2.173	2	1.087	2.054	.130
	ภายในกลุ่ม	161.925	306	0.529		
	รวม	164.099	308			
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.917	2	0.958	1.741	.177
	ภายในกลุ่ม	168.459	306	0.551		
	รวม	170.376	308			
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.368	2	0.684	1.377	.254
	ภายในกลุ่ม	152.008	306	0.497		
	รวม	153.376	308			
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.807	2	0.404	0.798	.451
	ภายในกลุ่ม	154.784	306	0.506		
	รวม	155.592	308			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.812	2	0.906	1.934	.146
	ภายในกลุ่ม	143.366	306	0.469		
	รวม	145.179	308			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตาม

ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

บทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความแปรปรวน	SS	dF	MS	F	p
1. ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2.833	2	1.416	2.554	.079
	ภายในกลุ่ม	169.699	306	0.555		
	รวม	172.532	308			
2. ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2.331	2	1.166	2.205	.112
	ภายในกลุ่ม	161.767	306	0.529		
	รวม	164.099	308			
3. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.227	2	0.613	1.110	.331
	ภายในกลุ่ม	169.149	306	0.553		
	รวม	170.376	308			
4. ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2.691	2	1.345	2.732	.067
	ภายในกลุ่ม	150.685	306	0.492		
	รวม	153.376	308			
5. ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3.079	2	1.540	3.089	.047*
	ภายในกลุ่ม	152.512	306	0.498		
	รวม	155.592	308			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.343	2	1.171	2.509	.083
	ภายในกลุ่ม	142.836	306	0.467		

บทบาทในการส่งเสริมการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	แหล่งความ แปรปรวน	SS	dF	MS	F	p
	รวม	145.179	308			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ซึ่งประกอบด้วยจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสรา หลีกเป้า (2559, หน้า 92-95) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในโรงเรียนเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เครือข่ายที่ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ จีรนนท์ สุวรรณมณีเกสซ์ (2552, หน้า 113-114) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีดังนี้

2.1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่า ไม่ว่าจะผู้บริหารจะดำรงตำแหน่งใด เช่น ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ หรือผู้บริหารในตำแหน่งอื่น ๆ ต่างมีบทบาทในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในระดับที่ใกล้เคียงกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ มีทกวงษ์ (2559, หน้า 72) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1 โดยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญกับการส่งเสริมจรรยาบรรณและการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของครูอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพครูถือเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารในทุกระดับ อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยยังพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับผู้อำนวยการมีบทบาทที่โดดเด่นกว่าในบางด้าน โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่วนรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหารจะมีบทบาทในเชิงปฏิบัติการมากกว่า เช่น การนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูในระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ ดังนั้น แม้ตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารจะมีความแตกต่างกัน แต่ทุกตำแหน่งล้วนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องและการทำงานร่วมกันในระดับสูงเพื่อพัฒนาวงการวิชาชีพครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมพันธ์ ศรีพรหม (2560, หน้า 120) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติและแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารในทุกระดับและทุกตำแหน่ง ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดของตนเอง

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท หรือปริญญาเอก ต่างมีบทบาทในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในระดับที่ใกล้เคียงกัน สาเหตุของผลลัพธ์นี้ อาจเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมมาในมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญของทุกคนที่มีบทบาทบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะมีความรู้พื้นฐานการศึกษาที่ระดับใด ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภมาศ, วนากุล (2556, หน้า 113-114) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไม่ได้มีผลโดยตรงต่อความสามารถในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครู แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงานและการพัฒนาทักษะด้านการบริหารมากกว่า ดังนั้น การศึกษาระดับต่าง ๆ ของผู้บริหารไม่ได้มีผลต่อความแตกต่างในบทบาทการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาความรู้ และทักษะด้านการบริหารผ่านการฝึกอบรมและประสบการณ์จริงเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูมากกว่าการศึกษาระดับสูงเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสรา หลีกเป้า (2559, หน้า 92-95) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียนเครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เครือข่ายที่ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะมีระดับการศึกษาในระดับใด ต่างก็เห็นความสำคัญในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครู และใส่ใจในเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดของตนเอง

2.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี, 5-10 ปี หรือมากกว่า 10 ปี ต่างมีบทบาทในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในระดับที่ใกล้เคียงกัน สาเหตุของผลลัพธ์นี้ อาจเกิดจากการที่ในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการอบรม พัฒนา กำกับ ประเมิน และติดตามผลจากนโยบายของต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้บริหารทุกระดับมีความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองและ

สถานศึกษา อีกทั้งยังสามารถผลักดันและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีผลการวิจัยที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าอาจประพฤติตนเป็นแบบอย่างในด้านบุคลิกภาพ การวางตัวที่เหมาะสม การพัฒนาตนเองและวิสัยทัศน์ได้มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาดา วงษ์บุบผา (2561, หน้า 69) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร โดยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำงานมาส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูได้ดีกว่า และสามารถบริหารจัดการครูในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แม้ว่าประสบการณ์การทำงานจะมีผลต่อความชำนาญและการบริหารในบางมิติ แต่ผลวิจัยในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จากหน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทสำคัญ ทำให้ผู้บริหารในทุกช่วงอายุงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูได้อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่ามีประสบการณ์มากหรือน้อย ต่างมีบทบาทในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในระดับที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากระบบการพัฒนาและติดตามผลจากต้นสังกัดที่เข้มแข็งและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้การบริหารจัดการด้านจรรยาบรรณในสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภมาศ วนากุล (2556, หน้า 140-141) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่ามีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมครูในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า

2.4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความเห็นว่า สถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษาต่างผ่านกระบวนการอบรม พัฒนา และประเมินด้วยมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะในด้านการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างและส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดของตนเอง

สาเหตุของผลลัพธ์นี้ อาจเกิดจากการที่หน่วยงานต้นสังกัด มีการกำหนดแนวทางการบริหารและ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน โดยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ครูอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ส่งผลให้บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครู ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดใดก็ตาม ทั้งนี้ในด้านจรรยาบรรณ ต่อสังคมมีผลการวิจัยที่แตกต่างออกไป ผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ อาจมี โอกาสประพฤตินั้นเป็นแบบอย่างด้านจรรยาบรรณต่อสังคมได้มากกว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน สถานศึกษาขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขนาดใหญ่มีเครือข่ายในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะ เป็นเครือข่ายทั้งศาสนา ท้องถิ่น ทำให้เข้าถึงกิจกรรมทางสังคมได้มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จึงมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับสถาบัน ทางสังคมต่าง ๆ ได้มากกว่า ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา วุฒิเกษตรสกุล (2560, หน้า 81) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความสามารถในการจัดการ ทรัพยากรและวางระบบสนับสนุนครูในด้านจรรยาบรรณและวิชาชีพได้ดีกว่า เนื่องจากมีโครงสร้าง การบริหารที่เข้มแข็ง มีบุคลากรที่หลากหลาย และกลไกการประเมินผลที่ชัดเจน ส่งผลให้สามารถ ดำเนินการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้น แม้ว่าขนาดของสถานศึกษาอาจมีผลต่อโครงสร้างการบริหารและ การจัดการทรัพยากร แต่ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาดโรงเรียนมีบทบาท ในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในระดับที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากมีมาตรฐานการบริหารจัดการ ที่ได้รับการอบรมและพัฒนา จากต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การพิจารณาถึงบริบทของ แต่ละโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับทรัพยากรและโครงสร้างของโรงเรียน ในแต่ละขนาด และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชูชาติ พวงสมจิตร์ (2560, หน้า 54) ที่ศึกษา เกี่ยวกับแนวคิดนวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่อาจมีความพร้อมในด้านทรัพยากรและด้านบุคลากรมากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก ทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีศักยภาพในการสนับสนุนและส่งเสริมจรรยาบรรณ วิชาชีพครูได้มากกว่าผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในด้านการจัดกิจกรรมการส่งเสริม จรรยาบรรณวิชาชีพต่างๆ เช่น การอบรม การสัมมนา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีโอกาสเผยแพร่ผลงานผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดสัมมนาภายในโรงเรียน การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน และการส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดในเวทีวิชาการระดับต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพจากแหล่งภายนอกอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มความถี่และคุณภาพของการนิเทศติดตาม โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรส่งเสริมการจัดตั้งทีมวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นผู้นำในการประสานงานและสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น

1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดบริการแนะแนวภายในโรงเรียน และการจัดทำแผนการเรียนรู้เฉพาะบุคคล (Individual Learning Plans) ที่มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมความร่วมมือ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการและโครงการที่เน้นการทำงานเป็นทีม พร้อมกำหนดเป้าหมายและแนวทางพัฒนาร่วมกัน ควรมีการสนับสนุนกิจกรรมที่เสริมสร้างความสามัคคีและทักษะการทำงานเป็นทีม เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในโครงการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน เช่น การจัดอบรมวิชาชีพ การแบ่งปันความรู้ด้านต่าง ๆ และการให้คำปรึกษาทางการศึกษาแก่ครอบครัวในชุมชน นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้

ครูเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ อาทิ โครงการอบรมเยาวชนและผู้สูงอายุ งานวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมประจำปีของชุมชน อีกทั้งควรมีการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อขยายเครือข่ายการให้บริการวิชาการให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

2.1 ควรพิจารณาขยายขอบเขตการศึกษาให้ครอบคลุมปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อจรรยาบรรณของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ปัจจัยทางวัฒนธรรมองค์กร การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล หรือปัจจัยทางสังคมและชุมชน เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลที่ลึกซึ้งและนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมจรรยาบรรณในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ในการวิจัยครั้งถัดไป ควรพิจารณาการใช้เครื่องมือวิจัยที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์ หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการร่วมกับครูและผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและลึกซึ้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษา ภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิรนนท์ สุวรรณมณีเกสซ์. (2552). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เฉลิมพันธ์ ศรีพรหม. (2560). การปฏิบัติและแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ปรีชา วุฒิเกษตรสกุล. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. (2566). ดัชนีครูไทย ปี 2565 “พลังครู คือ หัวใจของการพลิกโฉมคุณภาพการศึกษา”. สืบค้น มิถุนายน 26, 2566, จาก https://dusitpoll.dusit.ac.th/UPLOAD_FILES/POLL/2563/PS-2563-1579064369.pdf.
- วิภาดา วงษ์บุบผา. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ศิริลักษณ์ มีหกวงษ์. (2559). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเมืองนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภมาศ วนากุล. (2556). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พ.ศ.2566 - 2570. สืบค้น มิถุนายน 26, 2566, จาก https://drive.google.com/file/d/13B5tp9mJZA9nRqLu2ofDPTSDL_ddtyM/view.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). สืบค้น มิถุนายน 26, 2566, จาก https://www.nesdc.go.th/download/Plan13/Doc/Plan13_Final.pdf.

อริสรา หลักเป้า. (2559). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพครูในโรงเรียนเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เครือข่ายที่ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

เอมมา อาสนจินดา, และวินันท์กานต์ รุจิภักดิ์. (2559). จริยธรรมในวิชาชีพครู. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

Yamane Taro. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.